

Складання обвинувального акту і звернення з ним до суду

ТЕМА 6. Складання обвинувального акту і звернення з ним до суду.

ОБВИНУВАЛЬНИЙ АКТ: ПОНЯТТЯ, ЗНАЧЕННЯ ТА ЗМІСТ

Досудове розслідування закінчується складанням обвинувального акта тоді, коли:

– всебічно, повно й неупереджено досліджено усі обставини кримінального провадження;

– зібрано достатньо доказів, які підтверджують вчинення кримінального правопорушення та винність підозрюваного у його вчиненні; – встановлена відсутність обставин, які виключають кримінальне провадження (є підставою для його закриття).

Обвинувальний акт – це процесуальний документ, який фіксує процесуальне рішення, яким прокурор висуває обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення (ч. 4 ст. 110 КПК України). Обвинувальний акт не лише підбиває підсумки проведеного досудового розслідування, він є основою для проведення судового розгляду та визначає його межі (ст. 337 КПК України).

Відповідно до ст. 347 КПК України саме з короткого викладу обвинувального акта розпочинається судовий розгляд після закінчення підготовчих дій. Обвинувальний акт складається слідчим, після чого затверджується прокурором. Обвинувальний акт може бути складений прокурором, зокрема якщо він не погодиться з обвинувальним актом, що був складений слідчим. У кримінальному провадженні про кримінальні проступки обвинувальний акт складається прокурором в порядку, передбаченому ст. 301 КПК України.

Обвинувальний акт згідно із ч. 2 ст. 291 КПК України повинен містити такі відомості:

- 1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер;
- 2) анкетні відомості кожного обвинуваченого (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);
- 3) анкетні відомості кожного потерпілого (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, місце проживання, громадянство);
- 4) прізвище, ім'я, по батькові та займана посада слідчого, прокурора;
- 5) виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) 265 закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення;
- 6) обставини, які обтяжують чи пом'якшують покарання;
- 7) розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням;
- 8) підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи, які прокурор вважає встановленими;
- 9) розмір витрат на залучення експерта (у разі проведення експертизи під час досудового розслідування);
- 10) дату та місце його складення та затвердження. Обвинувальний акт підписується слідчим та прокурором, який його затвердив, або лише прокурором, якщо він склав його самостійно.

Незалежно від кількості підозрюваних та епізодів їх протиправної діяльності у кримінальному провадженні складається єдиний обвинувальний акт.

До обвинувального акта додається:

- 1) реєстр матеріалів досудового розслідування;
- 2) цивільний позов, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування;
- 3) розписка підозрюваного про отримання копії обвинувального акта, копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування, і реєстру матеріалів досудового розслідування (крім випадку, передбаченого ч. 2 ст. 297-1 КПК України);
- 4) розписка або інший документ, що підтверджує отримання цивільним відповідачем копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування не до підозрюваного;

Складання обвинувального акту і звернення з ним до суду

5) довідка про юридичну особу, щодо якої здійснюється провадження, у якій зазначаються: найменування юридичної особи, її юридична адреса, розрахунковий рахунок, ідентифікаційний код, дата і місце державної реєстрації.

У разі, якщо обвинувальний акт складений у кримінальному провадженні щодо злочину, за вчинення якого передбачено довічне позбавлення волі, до обвинувального акта також додається письмове роз'яснення прокурора обвинуваченому про можливість, особливості і правові наслідки розгляду кримінального провадження судом присяжних (ч. 1 ст. 384 КПК України).

Одночасно з переданням обвинувального акта прокурор зобов'язаний під розписку надати його копію та копію реєстру матеріалів досудового розслідування: – підозрюваному (крім випадку, передбаченого ч. 2 ст. 297-1 КПК України), його захиснику, законному представнику; – представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження. Надання суду інших документів до початку судового розгляду забороняється.

У разі звернення прокурора із обвинувальним актом з клопотанням про його розгляд у спрощеному провадженні в порядку, встановленому ст. 302 КПК України, до обвинувального акта повинні бути додані:

1) письмова заява підозрюваного, складена в присутності захисника, щодо беззаперечного визнання своєї винуватості, згоди із встановленими досудовим розслідуванням обставинами, ознайомлення з обмеженням права апеляційного оскарження згідно з ч. 2 ст. 302 КПК України та згоди з розглядом обвинувального акта у спрощеному провадженні;

2) письмова заява потерпілого, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, щодо згоди із встановленими досудовим розслідуванням обставинами, ознайомлення з обмеженням права апеляційного оскарження згідно з ч. 2 ст. 302 КПК України та згоди з розглядом обвинувального акта у спрощеному провадженні;

3) матеріали досудового розслідування, у тому числі документи, які засвідчують беззаперечне визнання підозрюваним своєї винуватості.